

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/395

KARAR NO : 1982/278

ÖZET: Sıkıyonetim ilanına neden olan olaya ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/b maddesinde öngörülen bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : S ve 3 arkadaşı

Ö L A Y : 1- Sanığın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı İzmir'de yayınılan 25.4.1979 günü dağıtılan Devrimci Yol Gazetesi'nin bildiri şeklindeki özel sayısında yazılıarda, yayın yoluyla devletin askeri kuvvetlerinin ve hükümetin manevi şahsiyetinin alenen tahkir ve tezyif edildiği, Türk Ceza Yasası'nın 312. maddesine aykırı davranışlığı İzmir C. Savcılığı'na ileri sürülekten sanığın eylemine uhan Türk Ceza Yasası'nın 159/1. (4 kez), 173/son.(4 kez), 312/1-2.(2 kez). maddeleri ile cezalandırılmaları istemiyle yanında kamu davası açılmıştır.

2- Sanıklardan Ayet Eray'in sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı, İzmir'de yayınlanan Devrimci Yol Gazetesi'nin 1. sahifesinde "Onlar Yaşıyorlar" ibaresiyle Mahir Çayar ve arkadaşlarının resimleri bulunan arka yüzünde "İşçiler" başlıklı gazetemin 20.4.1979 gecenin bildiri şeklindeki özel sayısında bir suçun işlenmesinin yayın yoluyla alını olara takrik edildiği ve halkın kanunlara karşı iteatsızlığa ve cemiyetin çeşitli sınıflarının tehlikeli bir biçimde kin ve düşmanlığa takrik edildiği İzmir C. Savcılığı'na ileri sürürek, sanıklardan Ayet Eray'in Türk Ceza Yasası'nın 312. maddesinde yer alan suçu sorumlu yazı işleri müdüru olarak, diğer sanıkların ise bildiriyi dağıtarak halkın aktif dırıcı şe geçirerek için takrik ve teşvik etmek suretiyle suç işlemeleri nedeniyle, eylemlerine yan Türk Ceza Yasası'nın 146/1. aracılığıyla aynı yasanın 311/1-4., 312/1-2. maddeleri tıyarınca ayrı ayrı cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

İzmir 3. Ağır Ceza Mahkemesi, irtibat nedeniyle her iki dava dosyasını birleştirmiş 7.4.1980 gününde, esas 1979/160, karar 1980/109 sayılı ile; atılı suçun hür demokratik düzeni, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırırmaya yönelik yaygın şiddet eylemi niteliğinde bulunduğu,

İzmir Sıkıyonetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi; 16.10.1980 gününde, 1980/175-128 sayılı ile; sanıklara atılı suçların, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/a maddesindeki sürede işlenmediği ve görülmekte olan davalarla irtibatının bulunmadığı,

Gerekçesiyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

****/*****

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioglu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özدural, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılımları ile yaptığı 31.5.1982 günü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Bassavcılığı ve Askerî Yargıtay Bassavcılığı'nın Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Bassavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ğanioğlu ile Askerî Yargıtay Bassavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüştürüldü:

Suçlar, İzmir ilinde 20.2.1980 gününde ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan önce, 25.4.1979 ve 29-30.4.1979 günlerinde işlenmiştir.

Sanıklara atılı suçların, siyasal ve ideolojik amaçlı olmaları nedeniyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır. Suçlar, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen süre dışında işlenmiş ise de, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü'nden getirilen listede, adı geçen gazetenin Türkiye Halk Kurtuluş Partisi Cephesi (THKP/C) adlı yasa dışı örgütün yayın organı olduğu belirtilmiş olduğundan ve anlaşılmış davalara sıkıyönetim askeri mahkemelerince elkonulmuş ~~bulunduğundan~~ davanın 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesi uyarınca Askerî Yargı yerinde görülmesi gereklidir.

Bu nedenle, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Askerî Yargı'da görülmeye, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin 16.10.1980 günü, 1980/175-128 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 31.5.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioglu

H. secim

Üye

Fethi Özدural

F. Özدural

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Y. Çiftçioğlu

Üye

Hasan Çelikkale

H. Çelikkale

Üye

Nail Yücel

N. Yücel

i/ç